

Úvodní stránka>Vaše práva>Oběti trestných činů>Odškodnění>Uplatnění nároku na náhradu škody od pachatele
Uplatnění nároku na náhradu škody od pachatele

Francie

Jak mohu uplatnit nárok na náhradu škody nebo jiné opravné prostředky / prostředky nápravy vůči pachateli v trestním řízení a komu bych měl příslušnou žádost adresovat?

Pokud jste utrpěli újmu způsobenou pochybením, můžete se obrátit na soud a požádat, aby byla osoba odpovědná za toto pochybení odsouzena k tomu, aby Vás za utrpěnou újmu odškodnila. Tak můžete získat náhradu škody. Svou žádost můžete předložit v občanskoprávním nebo v trestním řízení.

Občanskoprávní řízení

Na občanskoprávní soud se můžete obrátit bez ohledu na to, zda osoba odpovědná za předmětnou újmu spáchala trestný čin či nikoli.

Příslušnost soudu závisí na typu sporu a výši dané částky:

- u sporu o částku nižší než 10 000 EUR je příslušným soudem okresní soud (tribunal d'instance, TI).

- u sporu o částku vyšší než 10 000 EUR je příslušným soudem soud prvního stupně (tribunal de grande instance, TGI) ([seznam](#)).

Trestní řízení

Pokud se původce újmy, která Vám byla způsobena, dopustil trestného činu, můžete uplatnit nárok na náhradu škody v rámci trestního řízení. Jedná se o tzv. adhezní řízení, které můžete zahájit před vyšetřovatelem, státním zástupcem, vyšetřujícím soudcem nebo soudem.

Může jej zahájit jen osoba, která sama utrpěla újmu v přímém důsledku trestného činu, který je předmětem soudního řízení.

Nezletilá osoba nemůže sama zahájit adhezní řízení, musí tak učinit její rodiče jejím jménem.

Jakmile občanskoprávní nebo trestní soud určí danou částku, vzniká oběti pohledávka za odsouzeným, který se tak stává dlužníkem. Tato pohledávka představuje právo, které může oběť uplatnit.

V případech obtíží při vymáhání těchto částek se lze obrátit:

- na soud, aby vydal platební rozkaz,

- na soudního vykonavatele, který může přistoupit k zabavení majetku.

Pomoc při vymáhání nároku na náhradu škody přiznaného soudem Vám může poskytnout také Úřad pro pomoc obětem trestné činnosti při vymáhání náhrady škody (Service d'Aide au Recouvrement des Victimes d'Infractions, SARVI), avšak pouze po skončení trestního řízení.

Je určena obětem, které utrpěly lehké ublížení na zdraví nebo takovou majetkovou škodu, kterou nemohou uhradit komise CIVI.

V jaké fázi trestního řízení bych měl žádost předložit?

Žádost můžete podat v průběhu šetření vedeného státním zástupcem (nebo předběžného šetření), a rovněž během vyšetřování prováděného vyšetřujícím soudcem.

Můžete tak učinit i **písemně** před zahájením slyšení (dopis musí být doručen 24 hodin před slyšením).

Můžete ji také předložit přímo při slyšení v průběhu soudního jednání. Žádost se podává ústně nebo **písemně**. Musí být podána dříve, než se ujme slova státní zástupce, aby vysvětlil své stanovisko a navrhl, případně nenavrhl odsouzení.

Co mohu v žádosti požadovat a jakým způsobem ji mám předložit (uvést celkovou částku a/nebo specifikovat jednotlivé ztráty, ušlý zisk a úroky)?

Vaše žádost musí umožňovat náhradu všech škod, které jste utrpěli, jako celku. Odškodnění lze poskytnout za tři druhy újmy:

za újmu na zdraví, kterou se rozumí poškození zdraví nebo tělesné nebo duševní integrity dané osoby,

za nemajetkovou újmu, kterou se rozumí narušení emocionální pohody, cti nebo pověsti,

za majetkovou újmu, která zahrnuje poškození majetku dané osoby a jejich finančních zájmů.

Vaše újma musí být způsobena konkrétní událostí (nehoda, doručení na nesprávnou adresu...), osoba, od které odškodnění požadujete, musí být za předmětnou újmu skutečně odpovědná, újma musí být skutečná (dané pochybení Vám způsobilo nepopiratelnou škodu), přímá (týká se Vás osobně) a jistá. Musíte ji přesně definovat a předložit důkazy (účty, fotografie nehody, ...). Vaše žádost musí obsahovat konkrétní částku, není stanoveno žádné minimum ani maximum. Soud nemůže odsoudit žalovanou stranu k úhradě částky vyšší, než stanoví Vaše žádost.

Žádost můžete podat **písemně** bez zvláštních formalit, případně ji přednést ústně u soudu.

Existuje pro takové žádosti zvláštní formulář?

Ne.

Jaké důkazy musím na podporu své žádosti předložit?

Musíte poskytnout veškeré důkazy dokládající Vaši újmu (fotografie, účty, svědecké výpovědi...) a odpovědnost osoby, od které požadujete odškodnění.

Je třeba zaplatit v souvislosti s mojí žádostí nějaké soudní výlohy či jiné poplatky?

V zásadě neexistují žádné zvláštní poplatky.

Pokud však státní zástupce nezahájí vyšetřování, avšak oběť se domnívá, že došlo k trestnému činu a přeje si získat odškodnění, může se za určitých podmínek obrátit přímo na vyšetřujícího soudce, a to formou zahájení **adhezního řízení**. Tím je zahájeno trestní řízení i občanskoprávní řízení, které umožňuje požadovat od pachatele odškodnění.

V takovém případě může vyšetřující soudce požádat žalobce, aby uhradil určitou finanční částku, jejíž výše je stanovena podle jeho příjmů. Takto uhrazená částka se nazývá záruka. Musí být uhrazena ve lhůtě stanovené soudcem, jinak bude stížnost zamítnuta.

Obdobně když státní zástupce nezahájí proti dané osobě soudní stíhání, může ji oběť nechat «přímo předvolat» před přestupkový soud (tribunal correctionnel) a zahájit proti žalovanému trestní a občanskoprávní řízení. Soud může v takovém případě stanovit záruku.

Mohu si před řízením a/nebo v jeho průběhu vyžádat právní pomoc? Mohu si ji vyžádat, pokud nežiji v zemi, kde řízení probíhá?

Právní pomoc může být poskytnuta za účelem toho, aby stát zčásti nebo zcela uhradil za nemajetné osoby odměnu právnímu zástupci a náklady soudního řízení vzniklé v průběhu tohoto řízení. U nejzávažnějších trestných činů se poskytuje bez ohledu na majetkové poměry (viz seznam v článku 9-2 zákona ° 91-647 ze dne 10. července 1991 o právní pomoci).

Máte na ni nárok, pokud jste občanem Francie nebo Evropské unie, i když nemáte trvalé bydliště ve Francii, případně pokud jste cizím státním příslušníkem, který má trvalé bydliště ve Francii a pravidelně zde pobývá.

Některé struktury přístupu k právu, jako jsou například justiční a právní poradny (maisons de la justice et du droit, MJD) nebo místa přístupu k právu (points d'accès au droit, PAD), poskytují bezplatné právní poradenství a mohou Vám rovněž bez ohledu na Vaši státní příslušnost poskytovat pomoc při veškerých úkonech směřujících k uplatnění práva, a to i v průběhu jiných než soudních řízení.

Totéž platí pro **sdužení na podporu obětí**, která poskytují bezplatnou podporu, zejména právní.

V jakém případě trestní soud zamítne můj nárok vůči pachateli nebo o něm odmítne rozhodnout?

Soud může prohlásit zahájení adhezního řízení za nepřijatelné, pokud žádost nespĺňuje příslušné podmínky, zejména pokud se domnívá, že dotyčná osoba nebyla posuzovaným trestným činem poškozena. Může rozhodnout zároveň v trestním řízení (o vině, trestu odnětí svobody a / nebo pokutě) a v řízení občanskoprávním (o odškodnění). Soud může o občanskoprávní žalobě rozhodnout i později, pokud se domnívá, že nemá k dispozici všechny náležitosti.

Mohu se proti takovému rozhodnutí odvolat nebo využít jiných opravných prostředků / prostředků nápravy?

Pokud nejste s rozhodnutím soudu spokojeni, můžete požádat o nové přezkoumání odvolacím soudem příslušným pro daný soud.

Jestliže mi soud přizná náhradu škody, jak mohu zajistit, aby bylo rozhodnutí vůči pachateli vykonáno, a jakou pomoc mohu za tímto účelem získat?

Jakmile je v občanskoprávním nebo trestním řízení určena částka, vzniká oběti pohledávka za odsouzeným, který se tak stává dlužníkem. Tato pohledávka představuje právo, které může oběť uplatnit.

V případě obtíží při vymáhání těchto částek se lze obrátit:

na soud, aby vydal platební rozkaz,

na soudního vykonavatele, který může přistoupit k zabavení majetku.

Pomoc při vymáhání nároku na náhradu škody přiznaného soudem (a soudních nákladů) Vám může poskytnout také Úřad pro pomoc obětem trestné činnosti při vymáhání náhrady škody (Service d'Aide au Recouvrement des Victimes d'Infractions, SARVI) při Garančním fondu, avšak až po skončení trestního řízení. Tato organizace uhradí oběti určitou částku (jejíž výše závisí na vynesném rozsudku) a následně tuto dlužnou částku vymáhá od odsouzeného. Služba úřadu SARVI je bezplatná a důvěrná.

Je určena obětem, které utrpěly lehké ublížení na zdraví nebo takovou majetkovou škodu, kterou nemůže uhradit komise CIVI.

Na pomoc úřadu SARVI máte nárok v případech:

že jste fyzická osoba a obdrželi jste rozhodnutí trestního soudu, kterým Vám byla přiznána náhrada škody a případně náhrada veškerých nákladů řízení nebo jejich části,

nevztahuje se na Vás nárok na odškodnění od CIVI.

odsouzená osoba neuhradí dlužné částky do dvou měsíců ode dne, kdy rozsudek nabyl právní moci.

Co můžete získat:

Pokud je výše Vaší pohledávky nižší nebo rovna 1 000 EUR: tuto částku v plné výši.

Pokud je výše Vaší pohledávky vyšší než 1 000 EUR:

Ø 30% této částky, avšak nejméně 1 000 EUR a nejvýše 3 000 EUR,

Ø pomoc při vymáhání, to znamená, že SARVI vymáhá od odsouzeného zbývající dlužnou částku namísto Vás. Každé čtvrtletí budete informováni o výsledku kroků, které byly ve Vašem zastoupení provedeny. Tento postup proto vylučuje možnost, abyste se na soudního vykonavatele obrátili sami. Úřad SARVI uplatňuje právní prostředky, které mu dává k dispozici zákon. Výsledky jeho činnosti jsou však i nadále omezeny tím, zda je odsouzený, kterému je uložena pokuta, schopen tyto prostředky zpětně uhradit.

Část zaplacená úřadem SARVI je vypořádána do 2 měsíců po obdržení úplného spisu.

Jaké jsou lhůty pro podání žádosti?

Žádost musíte podat nejpozději do jednoho roku od vynesení pravomocného rozsudku.

Pokud komise CIVI Vaši žádost o odškodnění zamítne, máte jeden rok od oznámení tohoto zamítnutí na to, abyste kontaktovali úřad SARVI.

Existuje **formulář pro žádosti o zpětné navrácení prostředků**. Využití služeb právního zástupce není povinné.

Seznam podpůrných dokumentů, které je nutno přiložit k Vaší žádosti, je uveden na formuláři, který je třeba zaslat na adresu:

Fonds de garantie - Sarvi

TSA 10316

94689 VINCENNES CEDEX

Další informace můžete nalézt na adrese: <https://www.fondsdegarantie.fr/sarvi/>

Pokud nespĺníte nezbytné podmínky, může úřad SARVI Vaši žádost o zpětné získání předmětné částky od odsouzené strany zamítnout nebo odmítnout o ní rozhodnout.

Poslední aktualizace: 01/10/2019

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.